
Saksnr: 2020/79368-1
Saksbehandlar: Anne Silje Sylvarnes,

Saksgang

Utval	Utv.saksnr.	Møtedato
Hovudutval for næring		12.01.2021

Overskotsdisponering 2019 - tildeling av midlar

Forslag til vedtak

1.Hovedutval næring vedtek å sette av 3 mill kr til nærings- og utviklingsfond for utsette kommunar, som kjem i tillegg til dei 2 mill kr som ligg i vedteke budsjett for 2021. Fylkesdirektøren legg seinare fram ei sak om konkret innretning på eit nærings- og utviklingsfond.

2.Hovedutval næring vedtek å sette av 5,5 mill kr til tiltakspakke reiseliv for 2021, som kjem i tillegg til dei 2,8 mill kr til reiselivsinnsetts som ligg i vedteke budsjett for 2021. Dei samla midlane på 8,3 mill kr vert disponert slik:

- Innsats gjennom destinasjonsselskapa 6,5 mill kr
- Bedriftsintern opplæring 0,3 mill kr
- Styrka FoU-innsats 0,3 mill kr
- Besøksforvaltning 0,4 mill kr
- Marknadsinnsats og fellesinnsats, m.a. marknadsføring 0,8 mill kr

Administrasjonen får fullmakt til å disponere avsette midlar til bedriftsinternt opplæring, styrka FoU-innsats, besøksforvaltning og marknadsinnsats/fellesinnsats gjennom m.a. marknadsføring.

Midlane til destinasjonsselskapa vert tildelt slik:

- Destinasjon Voss 0,70 mill kr
- Visit Bergen 2,00 mill kr
- Visit Nordfjord 0,80 mill kr
- Visit Fjordkysten 0,50 mill kr
- Visit Hardangerfjord 0,70 mill kr
- Sunnfjord Utvikling 0,45 mill kr
- Samarbeidsrådet for Sunnhordland 0,50 mill kr
- Visit Sognefjord 0,85 mill kr

3. Hovedutval næring vedtek å sette av 1,4 mill kr til oppfølging av arbeidet med scenarioanalyse i 2021, m.a. regionale analyser i dialog med kommunar og regionråd og bransjeretta analyser i dialog med bransjeorganisasjonar og klynger. Fylkesdirektøren får fullmakt til å disponere midlane.

4. Hovedutval næring vedtek å sette av inntil 1 mill kr til vidare arbeid med prosjektet Attraksjon Sunnhordland. Fylkesdirektøren får fullmakt til å tildele midlane og utforma tilskotsbrev. Ev støtte for år 2 og 3 vert å kome tilbake til ved eit seinare høve.

5. Dei nemnde tildelingane vart dekkja med disponible midlar frå overskotsdisponering 2019.

Samandrag

Midlar frå rekneskapsoverskotet for 2019 vart stilt til rådvelde for innsats innan næringsutvikling for å dempe verknaden av korona-pandemien. Denne saka femnar om bruken av dei resterande 10,9 mill kr. Brorparten av midlane går til reiselivsretta innsats og nærings- og utviklingsfond for utsette kommunar, i tråd med signal frå hovudutvalet for næring.

Bård Sanda
fylkesdirektør

Endre Høgalmen
seksjonssjef naturressurs, landbruk
og reiseliv

Saksframlegget er godkjent elektronisk og har difor inga handskriven underskrift

Saksutgreiing

Bakgrunn for saka

Det vart sett av 17,9 mill av rekneskapsoverskotet for 2019 til næringsretta innsats for å dempe verknaden av korona-pandemien. Gjennom hovudutval for næring sitt vedtak i sak 55/2020 vart det sett av 1 mill kr til arbeidet med scenarioranalysen 2020. Og i sak 60/2020 opna hovudutvalet for at 6 mill kr kunne brukast til koronarelaterte søknader som kom inn i samband med haustutlysinga innan handlingsprogram for innovasjon og næring. Dette er no nytta. Det står då att 10,9 mill kr som vi disponerer gjennom denne saka.

Og elles kan vi nemne utdrag frå hovudutval for næring sitt møte 25.november, vedtak i sak 68/2020:

«1. Hovudutval næring ber administrasjonen arbeide vidare med ein tiltakspakke for reiseliv.
2. Administrasjonen blir bedt om å kome tilbake med ei eiga sak på tiltakspakke reiseliv og næring og utviklingsfond for utsette kommunar og område. Dette innan ramma for udisponerte midlar overskot 2019.»

Denne saka femnar som nemnt om bruken av dei attståande 10,9 mill kr til næringsretta innsats. Når det gjeld nærings- og utviklingsfond og den konkrete innretninga på dette fondet vert det lagt fram ei sak for hovudutvalet i samband med møtet 17.februar.

Nærings- og utviklingsfond for utsette kommunar

Fleire kommunar har teke kontakt som ei følge av ei utfordrande stode for næringslivet i sin kommune. Dette gjeld m.a. Hyllestad kommune i Sogn, der det er varsla betydeleg nedbemanning på eit skipsverft som er den berande næringsaktøren i denne kommunen. Fylkeskommunen har vore i møte med Hyllestad kommune, som no arbeider med å planlegge tiltak. Vi reknar med at det etter kvart vert fleire kommunar som kjenner på større utfordringar. Kommunane har kjent på utfordringane innan reiselivet ei stund, og det som no etter kvart melder seg er dei tidlegare varsla utfordringane innan leverandørindustri og verft. I fylkesadministrasjonen har vi budd oss med å etablere ei tverrfagleg gruppe som skal vere budd til å møte kommunane på ein god måte, og Innovasjon Norge er også med i denne gruppa. Og det er etablert kontakt med NAV. Det er no behov for at det vert rigga ei økonomisk støtteordning, slik at vi kan kombinere fagleg og økonomisk støtte ut mot dei aktuelle kommunane. Den aktuelle nærings- og utviklingsfondet er eit viktig reiskap i denne samanhengen. Den største utfordringa i denne omgang er å finansiere opp eit slikt fond. Så skal vi kome tilbake til hovudutvalet med ei sak i møte 17.februar med eit framlegg til konkret utforming av eit slikt fond.

Ein del kommunar har utfordringar med å finansiere tiltak i regi av kommunen eller i regi av det lokale næringssselskapet. Dette kan vere fellestiltak for fleire bedrifter, tiltak overfor nyetablerte bedrifter eller omstilling i eksisterande bedrifter - primært mindre bedrifter. Kommunar og næringssselskap sin innsats er særleg viktig i tida før ei bedrift får hjelp av Innovasjon Norge og i høve til gode initiativ som ikkje kvalifiserer til støtte frå Innovasjon Norge. Dei kommunale næringsfonda som var tidlegare, bidrog til finansiering av denne typen tiltak. Tanken er at eit nærings- og utviklingsfond skal fyller denne rolla for kommunar som er hardt råka, og som treng hjelp til å takle ei omstilling. Det kan også vere behov for at kommunar og fylkeskommunen set i verk fellesprosjekt finansiert av fondet. Fondet bør sjåast i samheng med og vere ein del av den samla innsatsen til fylkeskommunen knytt til nærings- og samfunnsutvikling i bygder og lokalsamfunn.

Vi kjem som nemnt tilbake med ei sak om konkret utforming av nærings- og utviklingsfond til hovudutvalet sitt møte 17.februar. No vert det teke til orde for å setje av 3 mill til fondet, som kjem i tillegg til dei 2 mill kr som ligg i budsjett 2021.

Tiltakspakke reiseliv 2021

Gjennom hovudutvalssak 68/2020 i møte den 25. november vart administrasjonen beden om å kome tilbake med ei eiga sak om tiltakspakke reiseliv.

Reiselivsnæringa vart særst hardt ramma i samband med koronapandemien. Delar av næringa hadde ein bra sommar med nordmenn som kundar. No er den dystre kvardagen tilbake. Dei

utanlandske gjestene som næringa skulle leve av utover hausten og vinteren er her ikkje, og dei som lever av kurs- og konferansar melder om dårleg marknad.

Fellesapparatet med destinasjonsselskapa og Fjord Norge har ein særskilt viktig funksjon i ei vanskeleg tid. Desse støttar reiselivsbedriftene og arbeider med å marknadsføre i dei marknadane som der er råd å hente kundar. Destinasjonsselskapa er til vanleg finansiert av reiselivsbedriftene, som no i mindre grad har høve til å legge inn midlar. Også inntekter frå salsinnsatsen sviktar. Utfordringane innan reiselivet vil truleg vere ved langt inn i 2021, om ikkje lenger. Det tek tid før tilstrekkeleg mange i verda er vaksinerte til at det er trygt å reise igjen, og det kan ta lenger tid før vi faktisk reiser igjen slik som tidlegare. Innhenta informasjon frå destinasjonsselskapa viser tydeleg at den økonomiske stillinga til destinasjonsselskapa er venta å verte særskilt krevjande også for 2021. Dette har samband med at deler av inntektene deira kjem frå bidrag frå reiselivsbedrifter og inntekter frå direkte sal. I budsjettet for 2021 er det sett av 2,8 mill. kr til reiselivsretta innsats, m.a. gjennom destinasjonsselskapa. På bakgrunn av innrapportering om den økonomiske stoda frå destinasjonsselskapa er behovet atskillig høgre enn dei 2,8 mill. kr som er sett av i budsjettet.

Administrasjonen har arbeidd med å få til ein tiltakspakke for reiseliv til ein forsterka innsats og i å finne finansiering for denne. I Hovudutval for næring den 25. november vart det vedteke at denne skulle finansierast innan ramma for udisponerte midlar overskot 2019, samt at administrasjonen fekk fullmakt til å disponere ev restmidlar frå budsjett 2020 i tråd med intensjonane for tiltakspakke reiseliv og næring- og utviklingsfond. Det er enno ikkje klart om den samla 2020-rekneskapan for innovasjon og næring gjev rom for tildeling av eventuelle restmidlar. Det handfaste nett no er dei disponible overskotsmidlane for 2019, og fylkesdirektøren rår til at 5,5 mill. kr av desse går til reiselivsretta innsats. Dette i tillegg til dei 2,8 mill. kr som ligg i vedteke budsjett for 2021.

Fylkesdirektøren gjer framlegg om at dei samla midlane på 8,3 mill. kr vert disponert slik:

Støtte til destinasjonsselskapa	6,5 mill. kr
Bedriftsintern opplæring	0,3 mill. kr
Styrka FoU-innsats	0,3 mill. kr
Besøksforvaltning	0,4 mill. kr
Fellesinnsats, m.a. marknadsføring	0,8 mill. kr

Som ei rettesnor ved tildeling av midlane til kvart av destinasjonsselskapa har administrasjonen laga ein modell som baserer seg på sysselsettingstal innan reiseliv, overnattingsstatestikk for området til destinasjonsselskapa, distriktsindeksen og arbeidsløysen innan reiselivet. Modellen gjev ein indikasjon på det ein skildestinasjonsselskap sine utfordringar og derav behov for midlar. Og ut frå dette har ein føreteke justeringar basert på tilleggsinformasjon. Av dei samla 6,5 mill. kr til destinasjonsselskapa har vi lagt inn ei grunnfinansiering til kvart av dei åtte selskapa, deretter har vi brukt modellen til fordeling av dei resterande midlane – og deretter føreteke i justering basert på tilleggsinformasjon.

Då har kome fram til denne tildelinga til kvart av destinasjonsselskapa:

Destinasjonsselskap	Sum støtte	
Visit Bergen	2,0 mill. kr	
Visit Fjordkysten	0,5 mill. kr	
Samarbeidsrådet for Sunnhordland	0,5 mill. kr	
Visit Hardangerfjord	0,70 mill. kr	
Visit Voss	0,70 mill. kr	
Visit Sognefjord	0,85 mill. kr	
Sunnfjord Utvikling	0,45 mill. kr	
Visit Nordfjord	0,80 mill. kr	

Vi gjer merksam på at destinasjonsselskapa sine behov for midlar er adskilleg høgre enn det som framkjem ovanfor. Vi har derfor også oppmoda destinasjonsselskapa om å arbeide inn mot andre finansieringskjelder, også dei kommunane som dei dekkjer.

Tiltakspakken for reiseliv skal femne om tiltak som gjer at destinasjonsselskapa ikkje går «i kne» i ei tid då det er særleg viktig at dei fungerer. Dette for å drive ei god og målretta marknadsføring i eigen regi - og levere innhald til marknadsføring i regi av Fjord Norge. Destinasjonsselskapa har

også ein viktig funksjon med å rådgje og rettleie reiselivsbedrifter i ei krevjande tid og utvikle sitt område.

Tiltakspakken femner om

- Systematisk arbeid med å nå framtidsbildet reiselivet har samla seg om - attraktivitet gjennom berekraft med
 - o Marknadsinnsats for å tiltrekke oss «dei rette» kundane
 - o Arbeid med å sikre kvalitet i alle ledd
 - o Arbeid med besøksforvaltning
 - o FoU-innsats som støttar opp under framtidsbildet
- Supplerande støtte til destinasjonsselskapa
- Midlar til bedriftsintern opplæring

Framover skal vi gjere oss endå meir attraktive ovanfor individuelt reisande som betalar godt. Det som vi tilbyr må følgjeleg stå i stil med den betalinga vi ynskjer å ta. I klartekst betyr dette kvalitet i alle ledd, alt frå mat til overnatting, til attraksjonar og det som vi kallar fellesfunksjonar. Det siste kan vere alt frå skilting til toalett, til ei god formidling av kvalitetane i området. Her er besøksforvaltning eit viktig innsatsområde. Kort og godt inneber dette at vi tek oss godt av gjestene våre og tenar pengar på dei, samstundes som vi tek vare på lokalsamfunna, natur og miljø.

I det vidare gjer vi greie for kvar av aktivitetane i tiltakspakken for reiseliv:

Marknadsinnsats og fellestiltak

Med bortfallet av internasjonale gjestar, har det vore nødvendig for norsk reiseliv å gjere om på planar og kampanjar. For å rette innsatsen mot eit norsk publikum har det vore nødvendig å leggje til rette for informasjon på norsk, tilpasse bildebruk, setje saman nye pakker med produkt som kan tiltrekke norske gjester og flytte fokuset i større grad over på individuelle reisande i staden for grupper. Dette krev innsats både når det gjeld marknadsføring og produkttilpassing, og både tilbydarar og destinasjonsselskap har omstilt seg raskt og effektivt. Konkurransen om den norske gjesten er skarp, og perioden der folk har ferie er kort samanlikna med ein sesong der ein baserer på gjestar frå mange ulike marknader. Dette set store krav til målretta marknadsføring med god gjennomslagskraft. Medan dei største destinasjonsselskapa vil ynskje å gjennomføre sine egne nasjonale kampanjar, vil dei mindre selskapa trenge Fjord Norge sin kompetanse og slagkraft i marknaden for å nå fram. Innovasjon Norge sin gjesteundersøkelse for sommaren 2020 viser at Nord-Norge og Vestlandet var vinnarane når det gjaldt å tiltrekke seg gjestar i den norske marknaden.

Det er venta at sommaren 2021 vil vere tilsvarande lik 2020 når det gjeld tilgang til den internasjonale marknaden, men her knyter det seg naturleg nok uvisse. Og vi kjenner ikkje verknaden for 2022. Det er viktig å oppretthalde eit fokus også internasjonalt : «dream now, visit later». Kontakt med turoperatørar viser at interessa for Norge framleis er stor i dei viktigaste marknadane våre i utlandet. Her er sjølvstekt konkurransen endå skarpere når dei ulike landa skal tiltrekke seg gjester etter kvart som landegrensar opnar att og restriksjonar for reise blir oppheva. Det vil vere avgjerande å oppretthalde kontakten med salsleddet, og samtidig ha musklar til å gjennomføre gode forbrukarkampanjar internasjonalt når det igjen blir aktuelt.

På grunnlag av dette gjer vi framlegg om at det vert sett av 0,8 mill kr til marknadsinnsats og fellesaktivitetar, m.a. marknadsføring. Dette for å stimulere til ein god og samla marknadsinnsats når vi etter kvart ser når og kvar vi må setje inn innsatsen. Det vert lagt til grunn av fylkesrådmannen får fullmakt til å disponere desse midlane.

Besøksforvaltning

Besøksforvaltning handlar om å sikre ei berekraftig utvikling av reiselivsnæringa slik at denne gjev eit positivt bidrag til lokalsamfunnet. Slik blir reiseliv ein drivar for lokalsamfunnsutvikling. Derfor er besøksforvaltning ein del av samfunnsplanlegginga. Reiselivet skil seg fra ein del andre næringar og industriar ved at produksjon og forbruk skjer på same stad. Det er årsaka til at turismen i stor grad påverkar samfunnet der han skjer. Den sterke auken i turisme i seinare år har tydeleggjort behovet for resemålsforvaltning, og det er nødvendig å etablere eit meir robust system for destinasjonsleiing. Erfaringane frå ulike kommunar sommaren 2020 viser at denne problemstillinga er like relevante etter ein sommar med berre norske gjestar. I besøksforvaltning vil arbeidet, etter erfaringar frå Nordland fylkeskommune, ta utgangspunkt i to hovudelement: planverktøyet i kommunane og resemålsleiing. Det er nødvendig å starte med eit forprosjekt for å

identifisere Vestland sine utfordringar og vurdere korleis vi kan møte desse gjennom ei langsiktig og målretta satsing.

Aktivitetar i forprosjektet

- Invitasjon til kommunar/destinasjonar i Vestland og utval av pilotar
- Innspeleunde i pilotkommunar: offentlege, næring og organisasjonar
- Samanstilling og vurdering av erfaringar
- Skisse til prosjektplan for hovudprosjekt
- Forslag til budsjett og finansieringsplan
- Rapport og evaluering

Det vert lagt til grunn at det vert sett av 0,4 mill kr til denne innsatsen, som byggjer opp under den omstillinga som vi ønskjer å få til. Og vi legg til grunn at fylkesrådmannen kan disponere desse midlane.

FoU-innsats

For å sikre at vi når det framtidsbildet som vi arbeider mot, vil det vere behov for forskning som gir ny kunnskap om korleis ein best løyser eit problem eller finn ut om følgjene av eit tiltak. Gjennom Regionalt forskingsfond Vestland kan både bedrifter, kommunar og forskingsorganisasjonar få støtte til FoU-prosjekt med bidrag til eit reiseliv som styrkar lokalsamfunna og gir lågt klimaavtrykk. Også i Forskningsrådet er det mogleg å søkje om finansiering, sjølv om det ikkje er eigne utlysingar for reiselivsforskning. Både innovasjonsprosjekt og kompetanse- og samarbeidsprosjekt er relevante.

Det er eit stadig tilbakevendande tema at bedriftene ikkje har pengar å leggje i FoU- prosjekt, som betyr at det er eit større behov for offentlege forskingsprosjekt der dei private selskapa kan sleppe å betale inn midlar sjølve. Vi syner i denne samanhengen til Sustainable cruises, som låg på vent i to år fordi det ikkje var råd å finne eigenkapital til prosjektet frå aktørane. Til slutt blei prosjektet endra frå bedriftsretta til offentleg forskingsprosjekt.

I den nemnde innsatsen med styrka FoU-innsats innan reiseliv kan vi m.a. nytte kompetansemeklarane våre. Vi har også midlar innan Erasmus+ til såkalla tverrsektorielle gruppeprosjekt, der vi kan øymerke nokre av midlane til reiseliv. Det viktigaste kravet her er at dei samarbeider med ein vidaregåande skule eller fagskule. Midlane kan brukast til ei gruppereise til ein region i Europa og besøke aktørar som har dei same utfordringane og arbeider for å finne gode løysingar. Dette kan også gjennomførast digitalt, som er den realistiske løysinga no. Dette vil då ikkje vere midlar som vi går frå overskotsmidlane. Men vi treng at offentlege aktørar, reiselivsnæringa og destinasjonsselskapa gjer ein innsats saman for å få opp gode prosjekt. Her kan fylkeskommunen stille opp med program- og søknadskompetanse. Og vi kan m.a. engasjere kompetansemeklarane til å bidra. Og vi treng noko midlar til å få til den ønska innsatsen.

Det vert lagt til grunn at det vert sett av 0,3 mill kr til denne innsatsen, som byggjer opp under den omstillinga som vi ønskjer å få til. Og vi legg til grunn at fylkesrådmannen kan disponere desse midlane.

Bedriftsintern opplæring

Bortfallet av internasjonale gjester har også medført at fleire bedrifter må omstille seg til ein annan marknad og eit anna kundegruppe enn det dei tidlegare har hatt. Norske turistar set høge krav til kva dei brukar pengar på, men brukar gjerne meir enn internasjonale gjester når dei først kjem. Med bakgrunn i dette er det behov for omstilling og opplæring for fleire reiselivsbedrifter i fylket. Dette vil også gjere seg gjeldande for å sikre kvalitet i alle ledd. Bedriftene som har mista kundegrunnlaget sitt og med det inntektene har behov for å søke om midlar for å få til dette arbeidet. Gjennom tilskotsordninga til bedriftsintern opplæring/BIO-midlar kan ein søke støtte til opplæringstiltak i samband med planar for framtidig vekst eller tilpassing til ein ny marknadssituasjon.

Vi har elles fått tilbakemelding om at vi hadde fått inn fleire søknader om bedriftsintern opplæring om det var høve til å leggje inn kostnader til prosjektleiar eller prosjektutvikling. Vi nemner i den samanhengen at det var nokre av dei selskapa som permitterte i vår som ikkje såg seg i stand til å ta på seg arbeidet med å sy saman kompetansepakke utan at dei kunne leggje inn betaling for det arbeidet. Vi legg til grunn at destinasjonsselskapa innanfor den støtta som dei vert tilrådd i pkt 2 i tilrådinga også kan rådgje reiselivsbedrifter som skal søkje på midlar til bedriftsintern opplæring.

Det skal lysast ut midlar til bedriftsintern opplæring, og vi legg til grunn at 0,3 mill kr vert lagt i denne utlysinga, og at dette då er midlar som skal gå til å styrke innsatsen ytterlegare overfor reiselivsbedrifter. Og vi legg til grunn at fylkesrådmannen kan disponere desse midlane.

Avsluttande om tiltakspakke reiseliv

Gjennom den skisserte tiltakspakken for reiseliv legg vi til rette for at destinasjonsselskapa skal få ei handsrekning til å gjere sitt viktige arbeid i 2021, m.a. ved å støtte og rådgje reiselivsbedrifter og drive god marknadsinnsats. Og vi legg til grunn at dei gjennom støtta i tilrådingpunkt 2 også kan hjelpe reiselivsbedrifter i deira arbeid med å søke om midlar til bedriftsinternt opplæring. Og vi legg til grunn at gjennom tiltakspakken legg vi til rette for ei omstilling innan reiseliv i samband med det som vi alle strekkjer oss mot: attraktivitet gjennom berekraft.

Oppfølging av scenarioanalysa 2020

Fylkeskommune har vore førarsetet for eit samarbeid der vi har analysert stoda i Vestland og kva muligheter vi har framover. Dette arbeidet har vorte særst godt motteke blant samarbeidsaktørar og kommunar. Vi syner her til scenarioanalysen 2020, som både fylkeskommune, samarbeidande aktørar og næringsliv har god nytte av når dei no planlegg sin innsats framover.

Dette viktige arbeidet vert no teke vidare gjennom utarbeiding av regionale analyser og bransjeretta analyser. Dette er i alle fall tilrådinga frå Næringsforum Vestland, som er styringsgruppe for regional plan for innovasjon og næringsutvikling. Det vert lagt til grunn ei geografisk tilnærming knytt til oppfølging av scenarioanalysen 2020. Vi vil invitere delregionane i fylket til å sette i gong ein prosess for å oppdage forretningsmoglegheitene i regionane

- Kva har den enkelte delregion å spele på?
- Kva er konkurransefortrinna i regionen?

Her skal vi sjå på bedrifter, kundar, leverandørar, kompetansebase, infrastruktur og moglegheiter for synergjar/sirkulære modellar i regionen

- Kva vil vere best å satse på i den enkelte delregion gitt dei konkurransefortrinna som vert avdekka
 - o Vi skal arbeide med å kvalifisere og prioritere dei viktigaste forretningsområda
 - o Og sjå på kva som er dei beste vinnarspora til delregionen
- Kva tiltak må vi iverksetje for å utnytte delregionen sine moglegheiter?
 - o Samt å sjå på korleis kan vi lukkast med pilotering og skalering

Det vert teke til orde for at vi følgjer Næringsforum Vestland sitt råd om å arbeide vidare gjennom å utarbeide regionale analyser, og gjerne bransjeretta analyser. Ved å setje av 1,4 mill kr har vi midlar til å få gjennomført dette arbeidet i nært samarbeid med aktuelle regionar. Det vert lagt til grunn av fylkesrådmannen får fullmakt til å disponere desse midlane.

Prosjektet Attraksjon Sunnhordland - søknad frå Atheno

Saksopplysningar

Atheno gjer gjennom sin søknad av 26.oktober 2020 greie for stoda i Sunnhordland. Over tid tenkjer ein å bevege seg frå å vere eit tyngdepunkt for leverandørindustri til olje og gass til å bli eit tyngdepunkt for utvikling av berekraftig, eksportretta industri basert på naturgjevne fordelar og den kompetansen som er bygt opp over tid.

Det er gjennomført ei forstudie som konkluderer med at regionen treng å synleggjere sin kompetanse og kapasitet for å kunne trekke til seg innanlandske og utanlandske investorarar. I den samanhengen ser ein at regionen må framstå samla for å lukkast i dette viktige arbeidet.

Atheno søker om driftstilskot til prosjektet Attraksjon Sunnhordland. Atheno er Sunnhordland sitt regionale næringsutviklingsselskap. Selskapet har gjennom mange år utvikla ei sterk industriklynge som representerer 5000 tilsette. Atheno vil gjennom tett samarbeid no løfte fram og styrke næringslivet i regionen, styrke klynga og den enkelte medlemsbedrift si innovasjons- og konkurranseevne. Selskapet er godt forankra i dei store industrikommunane i Sunnhordland. Det siste året har det vorte gjennomført eit forprosjekt og ei forstudie. Konklusjonane er at regionen har eit akutt behov for å synleggjere sin kompetanse og kapasitet. Det er ingen overordna koordinerande funksjon i regionen. Attraksjon Sunnhordland vil kunne fylla denne rolla. Attraksjon Sunnhordland er tenkt å vere organisert innafor industrinettverket Atheno og vil ha eit spesifikt fokus på regionen Sunnhordland.

Atheno er prosjekteigar og Attraksjon Sunnhordland vil verte etablert som ein del av Atheno-systemet. Dette vil vere eit samarbeid der Sunnhordland sit i førarsetet og der Vestland fylkeskommune er ein medspelar og bidragsytar med midlar og kompetanse.

Attraksjon Sunnhordland har som mål å gjere sunnhordlandsregionen meir kjent, og i følge søkjar skal arbeidet organiserast slik at det vert effektivt, transparent, profesjonelt og tillitsskapande. Det skal stå fram som eit regionalt, offensivt fellesskap, der kommunane, industrien, dei etablerte interesseorganisasjonane og Vestland fylkeskommune dreg i same retning.

Prosjektet er stipulert til 2,2 mill kr pr år. Det vert søkt om 1 mill kr frå Vestland fylkeskommune pr år. Den resterande delen av prosjektet vert finansiert av kommunar og bedrifter i Sunnhordland. Atheno ber Vestland fylkeskommune om å delta med 1 mill kr pr år i ein treårsperiode.

Fylkesdirektøren sin vurderingar

Fylkesdirektøren tek sikte på å fremme ei sak til hovudutval for næring før sommaren der Invest In Vestland vert greia ut. Denne saka skal bygge på det nasjonale arbeidet med Invest In Norway, erfaringane i eige program med Invest In Bergen. Fylkesdirektøren ser følgjeleg på Attraksjon Sunnhordland som eit pilotprosjekt for utrulling av Invest In Vestland i heile Vestland.

Scenarioanalysen Vestlandsscenarioet 2020 peikar på at skal vi lykkast å realisere ønska framtid, må vi sikre at vi trekker til oss nødvendig kompetanse, investeringar og nye bedriftsetableringar til fylket og delregionar i fylket, slik at prioriterte verdikjeder vert tilført kapasitet og ressursar for å lykkast. Invest In vert og trekt fram som viktig for å lykkast med å styrke eksisterande eksport og å fremme nye eksportnæringar, ved å kunne komplementere desse verdikjedene med manglande ressursar. Samt å kunne gå frå det som er situasjonen i dag i fylket med stor andel råvareeksport, til ein framtidig eksport som og innehar mykje større grad av foredla produkt og har eit breiare spekter bransjar som det vert eksportert frå.

Atheno sin søknad om midlar til Attraksjon Sunnfjordland passar godt inn i det biletet som vert teikna ovanfor, og det svarer på utfordringane i Sunnhordland. Fylkeskommunen bør følgjeleg støtte søknaden frå Atheno med inntil 1 mill kr i 2021. Støtta frå fylkeskommunen vert avstemt mot den samla støtta frå dei ein-skilde kommune i Sunnhordland. Fylkesdirektøren konstaterer at Atheno søker om 1 mill kr pr år i tre år framover. Fylkeskommunen kan i denne omgang kun binde seg til å gje støtte for 2021. Så får vi vurdere framtidig støtte på eit seinare tidspunkt, også i lys av den saka om Invest In Vestland som kjem til hovudutvalet før sommaren.

Det er formalitetar kring ei tildeling som vi ønsker å få vurdert litt nærmare, og det kan i den samanheng vere aktuelt å hente inn litt meir informasjon frå søkjar. Vi legg no til grunn at det vert sett av inntil 1 mill kr til vidare arbeid med prosjektet Attraksjon Sunnhordland. Fylkesrådmannen får fullmakt til å tildele midlane og utforme tilskotsbrev, på bakgrunn av innhenting av ytterlegare opplysningar og vurderingar av formelle problemstillingar kring tildelingane. Ev støtte for år 2 og 3 vert å kome tilbake til ved eit seinare høve.

Vedtakskompetanse

Hovudutval for næring har vedtakskompetanse.

Vurderingar og verknader

Det vert synt til vurderingar i samband med kvart av dei områda som er omtalt i denne saka.

Økonomi: Tildelingane i denne saka er finansiert med disponible midlar frå overskot 2019.

Klima: Tildelingane i denne sak er i tråd med overordna føringar kring klima.

Folkhelse: Tildelingane i denne saka fremmar arbeid og sysselsetjing, som også er viktig i eit folkehelseperspektiv.

Utviklingsplan for Vestland 2020-2024 (Regional planstrategi): Tildelingane i denne saka er i tråd med overordna føringar i utviklingsplanen.

Konklusjon/oppsummering

Tildeling av overskotsmidlar frå overskot 2019 vert tildelt i samsvar med tilrådinga i denne saka.